

II

(Meddelanden)

MEDDELANDEN FRÅN EUROPEISKA UNIONENS INSTITUTIONER OCH
ORGAN

KOMMISSIONEN

**Meddelande från kommissionen – tillfällig gemenskapsram för statliga stödåtgärder för att främja
tillgången till finansiering i den aktuella finansiella och ekonomiska krisen**

(2009/C 16/01)

**1. FINANSKRISEN, DESS EFFEKT PÅ REALEKONOMIN OCH
BEHOVET AV TILLFÄLLIGA ÅTGÄRDER****1.1 Finanskrisen och dess effekt på real ekonomin**

Kommissionen antog den 26 november 2008 meddelandet "En ekonomisk återhämtningsplan för Europa" ⁽¹⁾ (*återhämtningsplanen*) för att hjälpa Europa ut ur den aktuella finansiella krisen. Återhämtningsplanen grundar sig på två viktiga faktorer som förstärker varandra. För det första kortfristiga åtgärder för att stimulera efterfrågan, rädda arbetstillfällen och hjälpa till att återställa förtroendet och, för det andra, "smarta investeringar" som ska ge högre tillväxt och skapa varaktigt välstånd på längre sikt. Återhämtningsplanen kommer att förstärka och påskynda de reformer som redan har börjat att genomföras inom ramen för Lissabonstrategin.

I detta sammanhang är det en utmaning för gemenskapen att undvika offentliga ingripanden som skulle motverka målet att minska stödet men rikta det bättre. Under vissa förhållanden behövs det dock nytt tillfälligt statligt stöd.

Återhämtningsplanen omfattar också ytterligare initiativ som syftar till att reglerna om statligt stöd ska tillämpas på ett sätt som ger största möjliga flexibilitet för att lösa krisen samtidigt som likvärdiga konkurrensvillkor upprätthålls och en onödig snedvridning av konkurrensen undviks. I detta meddelande beskrivs närmare ett antal kompletterande tillfälliga möjligheter för medlemsstaterna att bevilja statligt stöd.

För det första har banksektorn i gemenskapen drabbats hårt av finanskrisen. Rådet har betonat att beslut om offentliga ingripanden visserligen måste fattas av de enskilda medlemsstaterna,

men det ska ske samfällt och grundat på gemensamma principer för gemenskapen ⁽²⁾. Kommissionen reagerade omedelbart med olika åtgärder, bland andra antagandet av meddelandet om tillämpning av reglerna om statligt stöd på åtgärder till förmån för finansinstitut med anledning av den globala finanskrisen ⁽³⁾ och ett antal beslut om att godkänna undsättningsstöd till finansinstitut.

Tillräcklig och överkomlig tillgång till finansiering är en förutsättning för investeringar, tillväxt och skapande av sysselsättning inom den privata sektorn. Medlemsstaterna måste använda den hävstångseffekt de har skapat genom att ge betydande finansiellt stöd till banksektorn till att säkerställa att detta stöd inte enbart leder till en förbättrad finansiell situation för bankerna utan nytta för ekonomin som helhet. Stödet till finanssektorn bör därför vara välriktat för att garantera att bankerna återupptar sin normala utlåningsverksamhet. Kommissionen kommer att ta hänsyn till detta när den granskar statligt stöd till banker.

Samtidigt som situationen på finansmarknaderna förefaller förbättras känner real ekonomin nu av den fulla effekten av finanskrisen. En mycket kraftig nedgång påverkar ekonomin som helhet, vilket slår mot hushållen, företagen och sysselsättningen. Framför allt kommer bankerna att börja minska på lånen och bli mer riskaverta än under tidigare år till följd av krisen på finansmarknaderna, vilket leder till kreditstramning. Denna finanskris kan framkalla åtstramning av kreditgivningen, minskad efterfrågan och recession.

⁽¹⁾ Meddelande från kommissionen till Europeiska rådet, KOM(2008) 800.

⁽²⁾ Ekofinrådets slutsatser av den 7 oktober 2008.

⁽³⁾ EUT C 270, 25.10.2008, s. 8.

Sådana svårigheter kan påverka inte bara företag som har dålig betalningsförmåga eftersom de saknar buffertar utan också sunda företag som plötsligt befinner sig i en situation där de inte får tillräckligt med krediter eller inga krediter överhuvudtaget. Detta gäller särskilt små och medelstora företag, som i alla händelser har större svårigheter att få tillgång till finansiering än större företag. Denna situation kan få allvarliga konsekvenser inte bara vad gäller många sunda företags ekonomiska situation och deras anställda på kort- och medellång sikt utan också mer långvariga negativa konsekvenser, eftersom alla framtida investeringar i gemenskapen, särskilt investeringar för att uppnå hållbar tillväxt och andra mål i Lissabonstrategin, kan bli förse- nade eller till och med överges.

1.2 Behovet av nära samordning på EU-nivå av nationella stödåtgärder

I det rådande ekonomiska läget kan medlemsstaterna frestas att agera på egen hand och i synnerhet inleda en "stödkapplöpning" för att stödja sina egna företag. Tidigare erfarenheter visar att individuella åtgärder av det slaget inte kan vara effektiva och att de kan skada den inre marknaden allvarligt. När stöd beviljas är det med full hänsyn tagen till det aktuella ekonomiska läget absolut nödvändigt att garantera lika konkurrensvillkor för de europeiska företagen och att undvika att medlemsstaterna börjar tävla med varandra om att ge stöd på ett sätt som är ohållbart och till skada för hela gemenskapen. Konkurrenspolitiken finns till för att garantera detta.

1.3 Behovet av tillfälliga statliga stödåtgärder

Statligt stöd är ingen mirakelkur mot de aktuella svårigheterna, men välriktat offentligt stöd till företag kan vara till hjälp som ett komplement till de samlade ansträngningarna både när det gäller att frisläppa utlåningen till företag och uppmontra till fortsatta investeringar i en framtid med låga koldioxidutsläpp.

De tillfälliga kompletterande åtgärder som detta meddelande omfattar har två syften. För det första att mot bakgrund av de exceptionella och övergående finansieringsproblem som bankkrisen är förknippad med frisläppa utlåningen till företag och därmed garantera kontinuiteten i deras tillgång till finansiering. Såsom bekräftas av det nyligen antagna meddelandet från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – tänk småskaligt först – en "Small Business Act" för Europa av 25 juni 2008 (*) är små och medelstora företag särskilt viktiga för den europeiska ekonomin i dess helhet, och om deras finansiella situation förbättras får det också positiva effekter för stora företag och därmed främjas generell ekonomisk tillväxt och modernisering på längre sikt.

Det andra syftet är att uppmontra företag att fortsätta investera i framtiden, särskilt i en ekonomi med hållbar tillväxt. Det skulle verkligen kunna få dramatiska konsekvenser om de betydande framsteg som gjorts på miljöområdet skulle stanna upp eller rentav vridas tillbaka som följd av den aktuella krisen. Därför är det nödvändigt att ge tillfälligt stöd till företag för investeringar i miljöprojekt (som bland annat skulle kunna ge industrin i gemenskapen ett tekniskt försprång) och därigenom kombinera

(*) KOM(2008) 394 slutlig.

brådskande och nödvändigt ekonomiskt stöd med fördelar för Europa på lång sikt.

I detta meddelande erinras för det för första om den mångfald av möjligheter till offentligt stöd som redan står till medlemsstaternas förfogande enligt befintliga regler om statligt stöd innan det föreslås kompletterande statliga stödåtgärder som medlemsstater kan vidta tillfälligt för att lindra de svårigheter som vissa företag har i dagsläget när det gäller tillgången till finansiering och för att främja investeringar som görs i miljösyfte.

Kommissionen anser att de föreslagna stödinstrumenten är mest lämpade för att uppnå dessa mål.

2. ALLMÄNNA EKONOMISK-POLITISKA ÅTGÄRDER

Återhämtningsplanen antogs som svar på den aktuella ekonomiska situationen. Med beaktande av krisens omfattning behöver gemenskapen en samordnad strategi som är tillräckligt djärv och vittgående för att återställa konsumenternas och företagens förtroende.

De strategiska målen för återhämtningsplanen är följande:

- snabbt stimulera efterfrågan och öka konsumenternas förtroende,
- minska de mänskliga kostnaderna för den ekonomiska nedgången och dess följder för de mest utsatta grupperna. Många arbetare och deras familjer har drabbats eller kommer att drabbas av krisen. Åtgärder kan vidtas för att hejda förlusten av arbetstillfällen och därefter hjälpa människor att snabbt komma in på arbetsmarknaden på nytt i stället för att konfronteras med långtidsarbetslöshet,
- hjälpa Europa att förbereda sig för att kunna dra nytta av situationen när tillväxten tar fart igen så att den europeiska ekonomin är anpassad till konkurrenskraftens och hållbarhetens krav och framtidens behov i enlighet med Lissabonstrategin. Det gäller att stödja innovationen, bygga upp en kunskapsekonomi och påskynda övergången till ett resurs- effektivt lågutsläppssamhälle.

För att nå dessa mål förfogar medlemsstaterna redan över ett antal instrument som inte anses utgöra statligt stöd. Vissa företag kan till exempel ha ännu större akuta svårigheter att få finansiering än andra, vilket försenar eller rentav stryker den finansiering som är nödvändig för deras tillväxt och för att genomföra planerade investeringar. Som svar på det skulle medlemsstaterna kunna vidta allmänpolitiska åtgärder som är tillämpliga på alla företag inom deras territorier och som följaktligen faller utanför reglerna om statligt stöd, med syftet att tillfälligt lindra finansieringsproblem på kort- och medellång sikt. Man skulle t.ex. kunna förlänga betalningsfristerna för sociala avgifter och motsvarande avgifter, till och med när det gäller skatter, eller införa åtgärder till stöd för anställda. Om sådana åtgärder står öppna för alla företag utgör de i princip inte statligt stöd.

Medlemsstaterna kan också ge ekonomiskt stöd direkt till konsumenterna, exempelvis för att kassera gamla produkter eller köpa miljövänliga produkter. Om sådant stöd beviljas utan diskriminering på grundval av produktens ursprung utgör det inte statligt stöd.

Dessutom kan allmänna gemenskapsprogram, t.ex. ramprogrammet för konkurrenskraft och innovation (2007–2013) som antogs genom Europaparlamentets och rådets beslut (EG) nr 1639/2006 av den 24 oktober 2006 ⁽⁵⁾ och Europeiska gemenskapens sjunde ramprogram för verksamhet inom området forskning, teknisk utveckling och demonstration (2007–2013) som antogs genom Europaparlamentets och rådets beslut nr 1982/2006/EG av den 18 december 2006 ⁽⁶⁾, användas på effektivaste sätt för att stödja små och medelstora företag, men också stora företag. Detta är helt i linje med andra europeiska initiativ, till exempel Europeiska investeringsbankens beslut att mobilisera 30 miljarder EUR till stöd för europeiska små och medelstora företag och dess åtagande att öka sin kapacitet att ingripa till förmån för infrastrukturprojekt.

3. STATLIGT STÖD MÖJLIGT INOM RAMEN FÖR BEFINTLIGA INSTRUMENT

Under de senaste åren har kommissionen moderniserat reglerna om statligt stöd avsevärt för att uppmuntra medlemsstaterna att bättre rikta det offentliga stödet till hållbara investeringar och därmed bidra till Lissabonstrategin. I detta sammanhang har man lagt särskild tonvikt på små och medelstora företag, kombinerat med fler möjligheter att bevilja statligt stöd. Dessutom har reglerna om statligt stöd förenklats och stramats upp betydligt genom kommissionens förordning (EG) nr 800/2008 av den 6 augusti 2008 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den gemensamma marknaden enligt artiklarna 87 och 88 i fördraget (allmän gruppundantagsförordning) ⁽⁷⁾ (*gruppundantagsförordningen*), som nu erbjuder medlemsstaterna ett brett spektrum av stödåtgärder med minsta möjliga administrativa bördor. I den aktuella ekonomiska situationen är följande befintliga statliga stödinstrument särskilt viktiga.

Enligt kommissionens förordning (EG) nr 1998/2006 av den 15 december 2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i fördraget på stöd av mindre betydelse ⁽⁸⁾ (*förordningen om stöd av mindre betydelse*) utgör stödåtgärder på högst 200 000 EUR per företag under en treårsperiod inte statligt stöd i den mening som avses i fördraget. Enligt samma förordning överskrider garantier på högst 1,5 miljoner EUR inte tröskelvärdet för stöd av mindre betydelse och utgör således inte något stöd. Därför kan medlemsstaterna bevilja sådana garantier utan att beräkna den motsvarande stödekvivalenten och utan administrativ bördor.

Gruppundantagsförordningen utgör en central del av reglerna om statligt stöd genom att den förenklar stödförfarandet för vissa viktiga stödåtgärder och främjar en omdirigering av statligt stöd till mål som prioriteras av gemenskapen. Alla tidigare gruppundantag jämte nya områden (innovation, miljö, forskning och utveckling för stora företag samt riskkapitalåtgärder för små och medelstora företag) har samlats i ett enda instrument. I alla de fall som omfattas av gruppundantagsförordningen får medlemsstaterna ge stöd utan att förhandsanmäla det till kommissionen. Därför är det helt och hållet medlemsstaterna som avgör hur snabb processen är. Gruppundantagsförordningen är särskilt viktig för små och medelstora företag eftersom den innehåller särskilda regler om investerings- och

sysselsättningsstöd enbart för små och medelstora företag. Dessutom står samtliga 26 åtgärder som omfattas av gruppundantagsförordningen öppna för små och medelstora företag, vilket ger medlemsstaterna möjlighet att följa små och medelstora företag under de olika stadierna i deras utveckling och att stödja dem i allt från tillgång till finansiering till forskning och utveckling, innovation, utbildning, sysselsättning, miljöåtgärder osv.

Nya gemenskapsriktlinjer för statligt stöd till miljöskydd ⁽⁹⁾ antogs som ett led i energi- och klimatpaketet i början av år 2008. Enligt dessa riktlinjer får medlemsstaterna bevilja statligt stöd bland annat för följande ändamål:

- små företag som förbättrar sina miljöprestanda utöver gemenskapsnormerna, eller om gemenskapsnormer saknas, får ges stöd på högst 70 % av de extra investeringskostnaderna (80 % om det är fråga om miljöinnovation) och upp till 100 % av de extra investeringskostnaderna om stödet ges genom ett verkligen konkurrensutsatt anbudsförfarande (detta gäller även stora företag). Stöd för tidig anpassning till framtida gemenskapsnormer och stöd till miljöstudier är också tillåtet,
- på området förnybara energikällor och kraftvärme får medlemsstaterna bevilja driftstöd för att täcka alla extra produktionskostnader,
- för att nå miljömålen för energisparande och minskning av mängden växthusgaser får medlemsstaterna bevilja stöd som ger företagen möjlighet att uppnå energibesparingar och stöd till förnybara energikällor och kraftvärme för högst 80 % av de extra investeringskostnaderna för små företag och högst 100 % av de extra investeringskostnaderna om stödet beviljas genom ett verkligen konkurrensutsatt anbuds-förfarande.

I december 2006 antog kommissionen nya rambestämmelser för statligt stöd till forskning, utveckling och innovation ⁽¹⁰⁾. Dessa rambestämmelser innehåller nya bestämmelser om innovation som är särskilt inriktade på små och medelstora företag och som också motsvarar en bättre målinriktning av stödet mot skapande av sysselsättning och tillväxt enligt de linjer som drogs upp i Lissabonstrategin. Särskilt får medlemsstaterna bevilja stöd enligt följande:

- stöd till FoU-projekt, särskilt stöd till grundforskning, på upp till 100 % av de stödberättigande kostnaderna och stöd för industriell forskning på högst 80 % av de stödberättigande kostnaderna för små företag,
- stöd till nystartade innovativa företag på högst 1 miljon EUR (mer i stödområden), stöd till innovationskluster, stöd för innovationsrådgivningstjänster och stöd för innovationsstödjande tjänster,
- stöd för att hyra in högkvalificerad personal, stöd för tekniska genomförbarhetsstudier, stöd till process- och organisationsinnovation inom tjänstesektorn och stöd till små och medelstora företag för kostnader för immateriella rättigheter.

⁽⁵⁾ EUT L 310, 9.11.2006, s. 15.

⁽⁶⁾ EUT L 412, 30.12.2006, s. 1.

⁽⁷⁾ EUT L 214, 9.8.2008, s. 3.

⁽⁸⁾ EUT L 379, 28.12.2006, s. 5.

⁽⁹⁾ EUT C 82, 1.4.2008, s. 1.

⁽¹⁰⁾ EUT C 323, 30.12.2006, s. 1.

Utbildning är en annan viktig faktor för konkurrenskraften. Det är av yttersta vikt att fortsätta investera i utbildning, även i tider av ökande arbetslöshet, för att utveckla nya färdigheter. Enligt gruppundantagsförordningen får medlemsstaterna bevilja företag både allmänt och specifikt utbildningsstöd på sammanlagt högst 80 % av de stödberättigande kostnaderna.

Under 2008 antog kommissionen ett nytt tillkännagivande om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt stöd i form av garantier ⁽¹¹⁾, som anger på vilka villkor offentliga garantier för lån inte utgör statligt stöd. Enligt tillkännagivandet betraktas garantier inte som statligt stöd särskilt om ett marknadspris har betalats för dem. Förutom att tillkännagivandet klargör villkoren för när stöd i form av garantier ska anses föreligga eller inte införs för första gången dessutom särskilda årliga s.k. säkerhetsavgifter (*safe-harbour premiums*) för små och medelstora företag, vilket möjliggör lättare men säker användning av garantier för att främja finansieringen av små och medelstora företag.

Nya gemenskapsriktlinjer för statligt stöd för att främja riskkapitalinvesteringar i små och medelstora företag ⁽¹²⁾ antogs av kommissionen i juli 2006. Dessa riktlinjer är fokuserade på innovativa och snabbväxande små och medelstora företag – en viktig prioritering i Lissabonstrategin. Kommissionen har infört ett nytt "safe-harbour"-tröskelvärde på 1,5 miljoner EUR per litet eller medelstort målföretag, en ökning med 50 %. Under detta tak accepterar kommissionen att det som regel saknas alternativa sätt att uppbringa finansiering på finansmarknaderna (dvs. att ett marknadsmisslyckande föreligger). Vidare har stöd i form av riskkapitalåtgärder tagits med i den allmänna gruppundantagsförordningen.

I mindre gynnade regioner får medlemsstaterna bevilja investeringsstöd för etablering av en ny anläggning, utvidgning av en befintlig anläggning eller diversifiering av produktionen till nya produkter i enlighet med riktlinjerna för statligt regionalstöd för 2007–2013 ⁽¹³⁾, som varit gällande sedan januari 2007.

Genom riktlinjerna för statligt regionalstöd för 2007–2013 införs också en ny stödform för att ge ett incitament att stödja nyetablering av företag och utveckling av små företag i stödområden under den tidiga tillväxtfasen.

Enligt de befintliga gemenskapsriktlinjerna för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter ⁽¹⁴⁾ kan medlemsstaterna också ge stöd till företag som behöver offentligt stöd. I detta syfte får medlemsstaterna anmäla stödordningar för undsättning eller omstrukturering till förmån för små och medelstora företag.

På grundval av de möjligheter till statligt stöd som finns har kommissionen redan godkänt många stödordningar som medlemsstaterna får använda för att åtgärda den aktuella ekonomiska situationen.

⁽¹¹⁾ EUT C 155, 20.6.2008, s. 10.

⁽¹²⁾ EUT C 194, 18.8.2006, s. 2.

⁽¹³⁾ EUT C 54, 4.3.2006, s. 13.

⁽¹⁴⁾ EUT C 244, 1.10.2004, s. 2.

4. TILLÄMPNINGEN AV ARTIKEL 87.3 B

4.1 Allmänna principer

Enligt artikel 87.3 b i EG-fördraget kan kommissionen förklara ett stöd förenligt med den gemensamma marknaden om det ges för att "avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi". I detta sammanhang har Europeiska gemenskapernas förstainstansrätt fastslagit att störningen ska avse den berörda medlemsstatens ekonomi i dess helhet och inte endast ekonomin i en av statens regioner eller i delar av territoriet. Denna slutsats är dessutom förenlig med nödvändigheten av att göra en restriktiv tolkning av en undantagsbestämmelse som artikel 87.3 b i fördraget ⁽¹⁵⁾.

Kommissionen har konsekvent tillämpat denna restriktiva tolkning i sin beslutspraxis ⁽¹⁶⁾.

Kommissionen anser i detta sammanhang att den aktuella globala krisen kräver exceptionella politiska åtgärder utöver det akuta stödet till det finansiella systemet.

Samtliga medlemsstater kommer att påverkas av denna kris, om än på olika sätt och i olika hög grad. Arbetslösheten kommer sannolikt att öka, efterfrågan minska och statsfinanserna försämrans.

Mot bakgrund av allvaret i den aktuella ekonomiska krisen och dess inverkan på medlemsstaternas ekonomier som helhet anser kommissionen att vissa kategorier av statligt stöd är berättigade under en begränsad period för att avhjälpa dessa svårigheter och att de kan förklaras förenliga med den gemensamma marknaden på grundval av artikel 87.3 b i fördraget.

4.2 Begränsat stöd som är förenligt med den gemensamma marknaden

4.2.1 Befintlig ram

Artikel 2 i förordningen om stöd av mindre betydelse föreskriver följande:

"Stödåtgärder [...] ska inte anses uppfylla samtliga kriterier i artikel 87.1 i fördraget och ska därför inte omfattas av anmälningskyldigheten enligt artikel 88.3 i fördraget, om de uppfyller de villkor som anges i punkt 2–5 i den här artikeln.

⁽¹⁵⁾ Förenade målen T-132/96 och T-143/96, Freistaat Sachsen m.fl. mot Europeiska kommissionen. REG 1999, s. II-3663, punkt 167.

⁽¹⁶⁾ Kommissionens beslut 98/490/EG i ärende C 47/96, *Crédit Lyonnais* (EGT L 221, 8.8.1998, s. 28), punkt 10.1, kommissionens beslut 2005/345/EG i ärende C 28/02, *Bankgesellschaft Berlin* (EUT L 116, 4.5.2005, s. 1), punkt 153 och följande och kommissionens beslut 2008/263/EG i ärende C 50/06 *BAWAG* (EUT L 83, 26.3.2008, s. 7), punkt 166. Se kommissionens beslut i ärende NN 70/07, *Northern Rock* (EUT C 43, 16.2.2008, s. 1), kommissionens beslut i ärende NN 25/08, undsättningsstöd till *WestLB* (EUT C 189, 26.7.2008, s. 3) samt kommissionens beslut av den 4 juni 2008 i ärende C 9/08 *SachsenLB* (ännu ej offentliggjort).

Det totala stöd av mindre betydelse som beviljas ett företag får inte överstiga 200 000 EUR under en period om tre beskattningsår. Ett företag verksamt inom vägtransportsektorn får inte beviljas stöd av mindre betydelse som överstiger 100 000 EUR under en period om tre beskattningsår. Dessa tak ska gälla oberoende av stödets form och det mål som eftersträvas och oavsett om det stöd som medlemsstaten beviljar helt eller delvis finansieras med medel som härrör från gemenskapen. Perioden ska fastställas på grundval av de beskattningsår som används av företaget i den berörda medlemsstaten.”.

4.2.2 Ny åtgärd

Finanskrisen påverkar inte bara strukturellt svaga företag utan också företag som plötsligt befinner sig i en situation där de inte får tillräckligt med krediter eller inga krediter överhuvudtaget. Om den finansiella situationen förbättras för dessa företag har det positiva effekter för hela den europeiska ekonomin.

Därför anses det mot bakgrund av den aktuella ekonomiska situationen nödvändigt att tillfälligt tillåta beviljandet av ett begränsat stödbelopp, som visserligen ändå kommer att omfattas av artikel 87.1 i fördraget, eftersom det överskrider det tröskelvärde som föreskrivs i förordningen om stöd av mindre betydelse.

Kommissionen kommer att betrakta sådant statligt stöd som förenligt med den gemensamma marknaden på grundval av artikel 87.3 b i fördraget under förutsättning att följande villkor uppfylls:

- a) Stödet får inte överstiga ett kontantbidrag på 500 000 EUR per företag; alla siffror ska anges i bruttobelopp, dvs. före avdrag för skatter och avgifter; om stöd ges i annan form än bidrag ska stödbeloppet vara stödets bruttobidragsekivalent.
- b) Stödet beviljas i form av en stödordning.
- c) Stödet beviljas företag som inte befann sig i svårigheter⁽¹⁷⁾ den 1 juli 2008; det får beviljas företag som inte befann sig i svårigheter vid den tidpunkten men råkade i svårigheter senare som följd av den globala finans- och ekonomikrisen.
- d) Stödordningen får inte vara tillämplig på företag som är verksamma inom fiskesektorn.
- e) Stödet får inte utgöra exportstöd eller stöd för att främja inhemska produkter på bekostnad av importprodukter.
- f) Stödet beviljas senast den 31 december 2010.

⁽¹⁷⁾ Begreppet ”företag i svårigheter” definieras i detta meddelande på följande sätt:

- för stora företag, ett företag i svårigheter enligt definitionen i punkt 2.1 i gemenskapens riktlinjer för undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter;
- för små och medelstora företag, ett företag i svårigheter enligt definitionen i artikel 1.7 i gruppundantagsförordningen.

- g) Innan medlemsstaten beviljar stödet ska den från det berörda företaget ha fått en skriftlig redogörelse eller en redogörelse i elektronisk form för allt annat stöd av mindre betydelse och stöd enligt denna åtgärd som företaget fått under det innevarande beskattningsåret och medlemsstaten ska ha kontrollerat att stödet inte kommer att medföra att det totala stödbelopp som företaget får under perioden 1 januari 2008–31 december 2010 överskrider stödtaket på 500 000 EUR.
- h) Stödordningen är inte tillämplig på företag som är verksamma inom primärproduktion av jordbruksprodukter⁽¹⁸⁾; den får vara tillämplig på företag som är verksamma inom förädling och saluföring av jordbruksprodukter⁽¹⁹⁾, om inte stödbeloppet fastställs på grundval av priset på eller mängden sådana produkter som köps från primärproducenter eller släpps ut på marknaden av de berörda företagen, eller stödet förenas med villkoret att det helt eller delvis ska komma primärproducenter till godo.

4.3 Stöd i form av garantier

4.3.1 Befintlig ram

Syftet med kommissionens tillkännagivande om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt stöd i form av garantier är att ge medlemsstaterna detaljerad vägledning om de principer som kommissionen avser att använda som grund för sin tolkning av artiklarna 87 och 88 och deras tillämpning på statliga garantier. I tillkännagivandet anges särskilt på vilka villkor det kan anses att statligt stöd inte föreligger. Tillkännagivandet innehåller inga förenlighetskriterier för bedömning av garantier.

4.3.2 Ny åtgärd

Som åtgärd för att ytterligare främja tillgången till finansiering och minska bankernas stora motvilja mot att ta risker i dagens läge kan subventionerade lånegarantier under en begränsad period vara en lämplig och välriktad lösning för att underlätta företagens tillgång till finansiering.

Kommissionen kommer att betrakta sådant statligt stöd som förenligt med den gemensamma marknaden på grundval av artikel 87.3 b i fördraget under förutsättning att följande villkor uppfylls:

- a) När det gäller små och medelstora företag ska medlemsstaterna bevilja en nedsättning på högst 25 % av den årliga avgift som ska betalas för nya garantier som beviljas i enlighet med bestämmelserna om en årlig säkerhetsavgift i kommissionens tillkännagivande om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt stöd i form av garantier⁽²⁰⁾.

⁽¹⁸⁾ Enligt definitionen i artikel 2.2 i kommissionens förordning (EG) nr 1857/2006 av den 15 december 2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i fördraget på statligt stöd till små och medelstora företag som är verksamma inom produktion av jordbruksprodukter och om ändring av förordning (EG) nr 70/2001 (EUT L 358, 16.12.2006, s. 3).

⁽¹⁹⁾ Enligt definitionen i artikel 2.3 och 2.4 i förordning (EG) nr 1857/2006.

⁽²⁰⁾ Detta inkluderar möjligheten att små och medelstora företag som inte har en kredithistoria eller ett kreditbetyg som grundar sig på en balansräkningsmodell, t.ex. företag avsedda för särskilda syften eller nystartade företag, får medlemsstaterna bevilja en nedsättning på högst 25 % av den särskilda säkerhetsavgiften på 3,8 % enligt tillkännagivandet.

- b) När det gäller stora företag ska medlemsstaterna också bevilja en nedsättning på högst 15 % av den årliga avgift som ska betalas för nya garantier, beräknad på grundval av samma bestämmelser om en årlig säkerhetsavgift.
- c) När stödinslaget i garantiordningar beräknas genom tillämpning av en metod som kommissionen redan har godkänt efter det att de anmälts i enlighet med en förordning som kommissionen antagit på området statligt stöd⁽²¹⁾, får medlemsstaterna också bevilja en motsvarande nedsättning på högst 25 % av den årliga premie som ska betalas för nya garantier till små och medelstora företag och högst 15 % av premien såvitt avser stora företag.
- d) Det maximala lånebeloppet får inte vara större än stödmottagarens sammanlagda årliga lönekostnader (inklusive sociala avgifter samt kostnader för personal som arbetar i företaget men formellt avlönas av underleverantörer) för 2008. För företag som bildas tidigast den 1 januari 2008 får det maximala lånebeloppet inte vara större än de förväntade årliga lönekostnaderna under de två första verksamhetsåren.
- e) Garantier får beviljas senast till och med den 31 december 2010.
- f) Garantin får inte överstiga 90 % av lånet.
- g) Garantin får avse både investerings- och rörelsekapitallån.
- h) Nedsättningen av garantiavgiften får tillämpas i högst två år efter det att garantin beviljades.
- i) Stödet beviljas företag som inte befann sig i svårigheter⁽²²⁾ den 1 juli 2008; det får beviljas företag som inte befann sig i svårigheter vid den tidpunkten men råkade i svårigheter senare som följd av den globala finans- och ekonomikrisen.

4.4 Stöd i form av subventionerade räntesatser

4.4.1 Befintlig ram

I kommissionens meddelande om en översyn av metoden för att fastställa referens- och diskonteringsräntor⁽²³⁾ införs en metod för beräkning av referensräntan som grundar sig på den ettåriga interbankräntan (IBOR) plus marginaler inom intervallet 60–1 000 räntepunkter, beroende på företagets kreditvärdighet och ställda säkerheter. Om medlemsstaterna tillämpar denna metod anses räntesatsen inte innehålla något statligt stöd.

4.4.2 Ny åtgärd

Många företag kan ha svårt att uppbringa finansiering under rådande marknadsförhållanden. Kommissionen kommer därför att godta att offentliga eller privata lån beviljas till en ränta som minst motsvarar centralbankens dagslåneränta plus ett tillägg som motsvarar skillnaden mellan den genomsnittliga ettåriga

interbankräntan och centralbankens genomsnittliga dagslåneränta under perioden 1 januari 2007–30 juni 2008, plus den kreditriskpremie som motsvarar mottagarens riskprofil, enligt det som föreskrivs i kommissionens meddelande om en översyn av metoden för att fastställa referens- och diskonteringsräntor.

Det stödinslag som ingår i skillnaden mellan denna ränta och den referensräntesats som fastställs i kommissionens meddelande om en översyn av metoden för att fastställa referens- och diskonteringsräntor kommer tillfälligt att anses vara förenligt med fördraget på grundval av artikel 87.3 b under förutsättning av följande villkor är uppfyllda:

- a) Denna metod ska gälla alla avtal som ingås senast till och med den 31 december 2010 den får tillämpas på lån med vilken löptid som helst; de sänkta räntesatserna får tillämpas på räntebetalningar som görs före den 31 december 2012⁽²⁴⁾; efter detta datum ska för lånen gälla en räntesats som minst motsvarar den som fastställs i meddelandet om referens- och diskonteringsräntor.
- b) Stödet beviljas företag som inte befann sig i svårigheter⁽²²⁾ den 1 juli 2008; det får beviljas företag som inte befann sig i svårigheter vid den tidpunkten men råkade i svårigheter senare som följd av den globala finans- och ekonomikrisen.

4.5 Stöd för tillverkning av miljövänliga produkter

4.5.1 Befintlig ram

I kommissionens meddelande om en översyn av metoden för att fastställa referens- och diskonteringsräntor införs en metod för beräkning av referensräntan som grundar sig på den ettåriga interbankräntan (IBOR) plus marginaler inom intervallet 60–1 000 räntepunkter, beroende på företagets kreditvärdighet och ställda säkerheter. Om medlemsstaterna tillämpar denna metod anses räntesatsen inte innehålla något statligt stöd.

4.5.2 Ny åtgärd

På grund av den aktuella finanskrisen har företagen också svårare att få finansiering för att kunna tillverka miljövänligare produkter. Stöd i form av garantier är kanske inte tillräckligt för att finansiera kostnadskrävande projekt som ska förbättra miljöskyddet genom att företaget i förtid anpassar sig till framtida normer som ännu inte trätt i kraft eller går längre än sådana normer.

Kommissionen anser att miljömålen bör prioriteras trots finanskrisen. Tillverkningen av miljövänligare produkter, inklusive energieffektiva produkter, ligger i gemenskapens intresse och det är viktigt att finanskrisen inte får stå i vägen för detta mål.

⁽²¹⁾ Såsom gruppundantagsförordningen eller förordning (EG) nr 1628/2006 eller förordning (EG) nr 1857/2006, under förutsättning att den godkända metoden uttryckligen avser den typ av garantier och den typ av underliggande transaktioner det rör sig om.

⁽²²⁾ Se fotnot 17.

⁽²³⁾ EUT C 14, 19.1.2008, s. 6.

⁽²⁴⁾ Medlemsstater som önskar använda sig av denna möjlighet ska offentliggöra den dagliga dagslåneräntan på nätet och göra dem tillgängliga för kommissionen.

Därför skulle kompletterande åtgärder i form av subventionerade lån kunna främja tillverkningen av miljövänliga produkter. Subventionerade lån kan emellertid orsaka allvarliga snedvridningar av konkurrensen och bör därför strikt begränsas till specifika situationer och målinriktade investeringar.

Kommissionen anser att medlemsstaterna under en begränsad period ska ges möjlighet att bevilja stöd i form av sänkt räntesats.

Kommissionen kommer att betrakta en räntesubvention för investeringslån som förenlig med den gemensamma marknaden på grundval av artikel 87.3 b i fördraget om den uppfyller följande villkor:

- a) Stödet avser investeringslån för finansiering av projekt som innebär tillverkning av nya produkter som avsevärt förbättrar miljöskyddet.
- b) Stödet är nödvändigt för att ett nytt projekt ska kunna inledas; när det gäller befintliga projekt får stöd beviljas om det på grund av den nyuppkomna ekonomiska situationen är nödvändigt för att projektet ska kunna drivas vidare.
- c) Stöd ges endast för projekt som innebär tillverkning av produkter som omfattar tidig anpassning till eller överträffande av framtida EU-produktstandarder ⁽²⁵⁾ som förbättrar miljöskyddet och ännu inte trätt i kraft.
- d) För produkter som omfattar tidig anpassning till eller överträffande av framtida gemenskapsnormer på miljöområdet måste investeringen börja göras senast den 31 december 2010 med målet att produkten i fråga ska komma ut på marknaden minst två år innan normen börjar gälla.
- e) Lån får täcka kostnaderna för investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar ⁽²⁶⁾ med undantag för investeringar som representerar en produktionskapacitet på mer än 3 % på produktmarknader ⁽²⁷⁾ där den årliga genomsnittliga tillväxttakten, under de senaste fem åren före investeringens början, för den synliga förbrukningen på EES-marknaden mätt i värde låg under den genomsnittliga årliga tillväxttakten för det Europeiska ekonomiska samarbetsområdets BNP under samma femårsperiod.
- f) Lån får beviljas senast till och med den 31 december 2010.
- g) Vid beräkning av stödet bör utgångspunkten vara den individuella räntesats som gäller för mottagaren, beräknat enligt den metod som redovisas i punkt 4.4.2 i detta meddelande. På grundval av denna metod kan företaget beviljas en räntesänkning på
  - 25 % för stora företag, och
  - 50 % för små och medelstora företag.
- h) Den subventionerade räntesatsen får tillämpas högst två år efter lånets beviljande.

⁽²⁵⁾ Med framtida EU-produktstandard avses en antagen men ännu inte gällande bindande gemenskapsnorm som anger vilka miljönivåer som ska uppnås för produkter som säljs i gemenskapen.

⁽²⁶⁾ Enligt definitionen i punkt 70 i gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till miljöskydd.

⁽²⁷⁾ Definierat i enlighet med punkt 69 i riktlinjerna för statligt regionalstöd för 2007–2013.

i) Sänkningen av räntesatsen får tillämpas både på lån som beviljas av staten eller offentliga finansinstitut och på lån som beviljas av privata finansinstitut. Det bör säkerställas att offentliga och privata institut behandlas lika.

j) Stödet beviljas företag som inte befann sig i svårigheter ⁽²⁸⁾ den 1 juli 2008; det får beviljas företag som inte befann sig i svårigheter vid den tidpunkten men råkade i svårigheter senare som följd av den globala finans- och ekonomikrisen.

k) Medlemsstaterna måste se till att stödet varken direkt eller indirekt överförs till finansinstitut.

4.6 Riskkapitalåtgärder

4.6.1 Befintlig ram

I gemenskapens riktlinjer för statligt stöd för att främja riskkapitalinvesteringar i små och medelstora företag anges på vilka villkor statligt stöd för att främja riskkapitalinvesteringar kan anses vara förenligt med den gemensamma marknaden i enlighet med artikel 87.3 i fördraget.

De erfarenheter som kommissionen gjort vid tillämpningen av riktlinjerna om statligt stöd för att främja riskkapitalinvesteringar i små och medelstora företag har visat att det inte är fråga om ett allmänt marknadsmisslyckande på riskkapitalmarknaden inom gemenskapen. Kommissionen medger dock att det finns brister på marknaden när det gäller vissa typer av investeringar i vissa faser av företagens utveckling som beror på bristfällig matchning mellan utbud och efterfrågan på riskkapital och de kan generellt beskrivas som en kapitalbrist.

Enligt punkt 4.3 i riktlinjerna antas på vissa villkor ett marknadsmisslyckande föreligga och behöver inte bevisas av medlemsstaterna, om delinvesteringarna inte överskrider 1,5 miljoner EUR per litet eller medelstort målföretag under en tolv månadersperiod.

Punkt 5.1 a i samma riktlinjer har följande lydelse: "Kommissionen är medveten om att riskkapitalmarknaden ständigt förändras och att det i vissa fall finns en kapitalbrist. Den känner också till att marknadsmisslyckanden påverkar företag i olika utsträckning beroende på hur stort företaget är, i vilket utvecklingskede det befinner sig och i vilken ekonomisk sektor det är verksamt. Därför är kommissionen beredd att överväga att förklara riskkapitalåtgärder som innebär delinvesteringar som överstiger tröskelvärdet på 1,5 miljoner EUR per företag och är förenliga med den gemensamma marknaden, förutsatt att tillräckliga bevis för marknadsmisslyckandet läggs fram."

4.6.2 Tillfällig anpassning av gällande regler

Oron på finansmarknaderna har haft en negativ inverkan på riskkapitalmarknaden för små och medelstora företag under de tidiga tillväxtfaserna genom att tillgången på riskkapital stramats åt. På grund av den betydligt ökade risk som riskkapital i dagsläget anses vara förknippat med och den osäkerhet som orsakas av att avkastningen kan förväntas minska har investerarna för närvarande en tendens att investera i säkrare tillgångar, där riskerna är lättare att bedöma än vid riskkapitalinvesteringar.

⁽²⁸⁾ Se fotnot 17.

Dessutom har riskkapitalinvesteringarnas illikvida karaktär visat sig vara ytterligare en faktor som avskräcker investerare i dagens läge. Det finns bevis för att den kreditåtstramning som blir följden har ökat kapitalbristen hos små och medelstora företag under rådande marknadsförhållanden. Kommissionen anser det därför rimligt att man tillfälligt höjer "safe-harbour"-tröskelvärdet för riskkapitalinvesteringar för att tillgodose denna ökade kapitalbrist och tillfälligt minska minimikravet för privata investerare deltagande till 30 %, även för åtgärder som riktar sig till små och medelstora företag i områden som inte är stödberättigade.

På grundval av artikel 87.3 b i fördraget anpassas därför vissa tröskelvärden som anges i gemenskapens riktlinjer för statligt stöd för att främja riskkapitalinvesteringar i små och medelstora företag tillfälligt fram till och med den 31 december 2010 i enlighet med följande:

- Vad gäller punkt 4.3.1 ska det högsta tillåtna beloppet för delinvesteringar ökas från 1,5 miljoner EUR till 2,5 miljoner EUR per målföretag (små och medelstora företag) under en tolv månadersperiod.
- Vad gäller punkt 4.3.4 ska den minsta andel som ska finansieras av privata investerare vara 30 % (i och utanför stödområden).
- Övriga villkor i riktlinjerna förblir tillämpliga.
- Denna tillfälliga anpassning av riktlinjerna är inte tillämplig på riskkapitalåtgärder som omfattas av gruppundantagsförordningen.
- Medlemsstaterna får anpassa godkända ordningar så att de återspeglar den tillfälliga anpassningen av riktlinjerna.

4.7 Kumulering

De stödtak som fastställs i detta meddelande kommer att tillämpas oavsett om stödet till det understödda projektet finansieras helt med statliga medel eller delvis finansieras av gemenskapen.

De tillfälliga stödåtgärderna enligt detta meddelande får inte kumuleras med stöd som omfattas av förordningen om stöd av mindre betydelse som har samma stödberättigande kostnader. Om företaget i fråga fick stöd av mindre betydelse redan innan dessa tillfälliga ramar trädde i kraft får summan av det stöd som mottagits inom ramen för de åtgärder som omfattas av punkt 4.2 i detta meddelande och det mottagna stödet av mindre betydelse inte överstiga 500 000 EUR under perioden 1 januari 2008–31 december 2010. Stöd av mindre betydelse som mottagits från och med den 1 januari 2008 måste dras av från det tillåtna stöd som beviljats för samma ändamål i enlighet med punkterna 4.3, 4.4, 4.5 eller 4.6.

Det tillfälliga stödet får kumuleras med annat stöd som är förenligt med den gemensamma marknaden eller med andra former av gemenskapsfinansiering under förutsättning att de högsta tillåtna stödnivåerna i tillämpliga riktlinjer eller gruppundantagsförordningar respekteras.

5. FÖRENKLINGSÅTGÄRDER

5.1 Kortfristig exportkreditförsäkring

Enligt meddelandet från kommissionen till medlemsstaterna i enlighet med artikel 93.1 i EG-fördraget avseende tillämpningen

av artikel 92 och 93 i fördraget på kortfristig exportkreditförsäkring⁽²⁹⁾ får marknadsmässiga risker inte omfattas av exportkreditförsäkring med stöd från medlemsstaterna. Marknadsmässiga risker är kommersiella och politiska risker vad avser offentliga och icke-offentliga gäldenärer som är etablerade i de länder som förtecknas i bilagan till meddelandet, med en maximal riskperiod på mindre än två år. Risker som avser gäldenärer som är etablerade i medlemsstaterna och i ytterligare åtta medlemsländer i Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) betraktas som marknadsmässiga.

Kommissionen anser att alla medlemsstater inte lider brist på försäkrings- eller återförsäkringskapacitet på grund av den aktuella finanskrisen, men det kan inte uteslutas att skydd mot marknadsmässiga risker tillfälligt kan vara omöjligt att få i vissa länder.

I punkt 4.4 i meddelandet föreskrivs följande: "Under sådana omständigheter kan dessa tillfälligt icke-marknadsmässiga risker tas av ett offentligt eller offentligt understött exportkreditförsäkringsföretag som försäkrar icke-marknadsmässiga risker för statens räkning eller med statlig garanti. Försäkringsföretaget ska då, så långt det är möjligt, anpassa sina premier för sådana risker efter de premier som privata exportkreditförsäkringsföretag har för risker av samma slag.

Den medlemsstat som avser att utnyttja denna bestämmelse om undantag ska omedelbart anmäla utkastet till beslut till kommissionen. Anmälan ska innehålla en marknadsrapport som påvisar att den privata försäkringsmarknaden inte kan täcka riskerna genom att bevis framläggs om detta av två stora välrenommerade internationella privata exportkreditförsäkringsföretag och från ett nationellt kreditförsäkringsföretag så att tillämpningen av undantagsbestämmelsen är berättigad. Anmälan ska dessutom innehålla en beskrivning av de villkor som offentliga eller offentligt understödda exportkreditförsäkringsföretag avser att tillämpa för sådana risker.

Inom två månader från mottagandet av en sådan anmälan ska kommissionen undersöka huruvida tillämpningen av undantagsbestämmelsen står i överensstämmelse med de villkor som anges ovan och är förenlig med Fördraget.

Om kommissionen anser att villkoren för tillämpningen av undantagsbestämmelsen är uppfyllda ska tillåtelsen gälla i två år från dagen för beslutet under förutsättning att marknadsvillkoren, som berättigar tillämpningen av undantagsbestämmelsen, inte ändras under perioden.

Vidare kan kommissionen i samråd med de övriga medlemsstaterna se över villkoren för tillämpningen av undantagsbestämmelsen. Kommissionen kan också upphäva bestämmelsen eller ersätta den med ett annat lämpligt system."

Dessa bestämmelser, som är tillämpliga på stora företag samt små och medelstora företag, är ett lämpligt instrument i den aktuella ekonomiska situationen om medlemsstaterna anser att den privata försäkringsmarknaden inte kan erbjuda skydd mot vissa marknadsmässiga kreditrisker eller för vissa köpare av skydd mot risker.

⁽²⁹⁾ EGT C 281, 17.9.1997, s. 4.

I detta sammanhang anser kommissionen, för att påskynda förfarandet för medlemsstaterna, att de till den 31 december 2010 får påvisa marknadsbristen genom att lägga fram tillräckliga bevis för att skydd mot risker inte finns tillgängligt på den privata försäkringsmarknaden. Användningen av undantagsklausulen kommer under alla omständigheter att anses vara berättigad i följande fall:

- om ett stort välkänt internationellt privat exportkreditförsäkringsföretag och ett nationellt kreditförsäkringsföretag lägger fram bevis för att ett sådant skydd inte står till buds,
- om minst fyra etablerade exportörer i medlemsstaten i fråga lägger fram bevis för att försäkringsgivare vägrat tillhandahålla skydd för specifika transaktioner.

Kommissionen kommer i nära samarbete med de berörda medlemsstaterna att se till att beslut om tillämpning av undantagsklausulen antas snabbt.

5.2 Förenklade förfaranden

Statliga stödåtgärder som avses i detta meddelande måste anmälas till kommissionen. Utöver de materiella åtgärder som redovisas i detta meddelande åtar sig kommissionen att garantera ett snabbt godkännande av stödåtgärder som är avsedda att avhjälpa den aktuella krisen i enlighet med detta meddelande. Förutsättningen är dock att den berörda medlemsstaten bidrar med nära samarbete och fullständig information.

Detta åtagande kompletterar en pågående process där kommissionen håller på att utarbeta ett antal förbättringar av sina allmänna förfaranden på stödområdet, särskilt för att möjliggöra snabbare och effektivare beslutsfattande i nära samarbete med medlemsstaterna. Detta allmänna förenklingspaket bör framför allt omfatta gemensamma åtaganden från kommissionens och medlemsstaternas sida om mer rationella och förutsägbara förfaranden i varje skede av en granskning av statligt stöd och möjliggöra snabbare godkännande av okomplicerade statsstödsärenden.

6. ÖVERVAKNING OCH RAPPORTERING

Enligt rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget ⁽³⁰⁾ och kommissionens förordning (EG) nr 794/2004 av den 21 april 2004 om genomförande av rådets förordning (EG) nr 659/1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget ⁽³¹⁾ ska medlemsstaterna lämna in årliga rapporter till kommissionen.

Senast den 31 juli 2009 måste medlemsstaterna förse kommissionen med en förteckning över ordningar som genomförts på grundval av detta meddelande.

Medlemsstaterna måste se till att detaljerade register förs över statligt stöd som omfattas av detta meddelande. Sådana register, som ska innehålla alla de uppgifter som är nödvändiga för att fastställa om de nödvändiga villkoren har uppfyllts, måste bevaras i tio år och översändas till kommissionen på begäran.

Medlemsstaterna måste framför allt ha uppgifter som visar att de som mottagit stöd enligt åtgärderna 4.2, 4.3, 4.4 och 4.5 inte var företag som befann sig i svårigheter den 1 juli 2008.

Utöver detta bör medlemsstaterna senast 31 oktober 2009 lämna in en rapport till kommissionen om vilka åtgärder som vidtagits på grundval av detta meddelande. I rapporten bör särskilt uppgifter läggas fram som visar om det finns ett behov av att kommissionen förlänger de åtgärder som omfattas av detta meddelande till efter den 31 december 2009 samt utförliga upplysningar om de gynnsamma miljöeffekterna av subventionerade lån. Medlemsstaterna måste lämna dessa upplysningar senast den 31 oktober under vart och ett av de efterföljande år då denna ram är tillämplig.

Kommissionen kan kräva ytterligare upplysningar om det beviljade stödet för att kontrollera om villkoren i kommissionens beslut om att godkänna stödåtgärden har uppfyllts.

7. SLUTBESTÄMMELSER

Kommissionen tillämpar detta meddelande från och med den 17 december 2008, det vill säga den dag då kommissionen i princip samtyckte till meddelandets innehåll, med beaktande av det finansiella och ekonomiska sammanhang som krävde omedelbara åtgärder. Meddelandet motiveras av de aktuella exceptionella och övergående finansieringsproblemen i anknytning till bankkrisen och kommer inte att tillämpas efter den 31 december 2010. Efter att ha hört medlemsstaterna kan kommissionen ändra meddelandet före detta datum på grundval av viktiga konkurrenspolitiska eller ekonomiska överväganden. I fall där det kan vara till hjälp kan kommissionen dessutom ytterligare klargöra sitt synsätt i vissa frågor.

Kommissionen tillämpar bestämmelserna i detta meddelande på alla anmälda riskkapitalåtgärder som den måste fatta beslut om efter det datum då meddelandet har antagits, även om åtgärderna anmäldes före det datumet.

I enlighet med kommissionens tillkännagivande om vilka regler som är tillämpliga för att avgöra om ett statligt stöd är olagligt ⁽³²⁾ tillämpar kommissionen följande instrument när det är fråga om oanmält stöd:

- a) Detta meddelande, om stödet beviljats efter den 17 december 2008.
- b) I övriga fall gäller de riktlinjer som var tillämpliga när stödet beviljades.

Kommissionen har att, i nära samarbete med de berörda medlemsstaterna, se till att beslut antas snabbt efter det att en fullständig anmälan har gjorts av åtgärder som omfattas av detta meddelande. Medlemsstaterna ska så tidigt och utförligt som möjligt underrätta kommissionen om sina avsikter och anmäla planer på att införa sådana åtgärder.

Kommissionen vill påminna om att förfarandena kan förbättras endast under förutsättning att tydliga och fullständiga anmälningar lämnas in.

⁽³⁰⁾ EGT L 83, 27.3.1999, s. 1.

⁽³¹⁾ EUT L 140, 30.4.2004, s. 1.

⁽³²⁾ EGT C 119, 22.5.2002, s. 22.